

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25
1011 NH Amsterdam

Postbus 1840
1000 BV Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 1840, 1000 BV Amsterdam

De gemeenteraad van Amsterdam
Amstel 1
1000 AE Amsterdam

Datum 19 december 2019
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door Petra Helderman (OJZ), Fleur Slegers (OJZ), Merel Baracs (AcVZ)
Kopie aan
Bijlage(n) Ontwikkelagenda 'Sterk en toegankelijk jongerenwerk en straathoekwerk in Amsterdam'
Onderwerp Positief Perspectief: weerbaar opgroeien in Amsterdam

Geachte raadsleden,

Amsterdam heeft te maken met heftige jeugdproblematiek. We zien steeds meer kinderen en jongeren die thuis, op school of op straat in de knel komen. Teveel jongeren maken hun opleiding niet af, waardoor zij geen zicht hebben op een volwaardige plek in de maatschappij, met als risico dat hun situatie verder verslechtert. We maken ons zorgen over jongeren die geen plek vinden op de arbeidsmarkt, verslaafd of dakloos raken¹ of eenzaam thuis zitten. We zien dat criminaliteit verhardt en dat jongeren daarbinnen een steeds grotere rol vervullen². Vooral kwetsbare jongeren, zoals jongeren met een licht verstandelijke beperking, zijn doelwit van ronselaars. We krijgen ook steeds meer signalen over meisjes die te maken hebben met seksueel geweld en loverboys³ en we zien jongeren die radicaliseren. Kinderen en jongeren worden slachtoffer of dader van pesten, wat hun ontwikkeling ernstig kan schaden. De leefwereld van jongeren speelt zich steeds meer online af waar ze in aanraking komen met *sexting*, *grooming* of *exposure*, radicaal gedachtengoed, drill rap, online pesten en stigmatiserende nieuwsberichten. Het College wil dat alle kinderen en jongeren weerbaar opgroeien in Amsterdam en volop kansen krijgen om zich positief te ontwikkelen. Het College vindt het onacceptabel dat in Amsterdam jongeren met deze ernstige problemen te maken krijgen en hun toekomstperspectief daardoor op het spel staat. Het

¹ Dak- en thuisloze jongvolwassenen en jonge gezinnen in Amsterdam. Eindrapportage van integraal plan van aanpak naar aanleiding van het initiatiefvoorstel 'Geef zwerfjongeren een kans in Amsterdam', 2019

² Verkennende inventarisaties Kansen voor jongerenwerk (2019) en preventie jeugdcriminaliteit: ervaringen uit de stadsdelen (2019).

³ Rapport Kwetsbare jonge meiden in West en Nieuw-West, R. Bloeme, 2019, DSP-Groep.

is hard nodig om meer te investeren in mogelijkheden voor jongeren om zich te ontplooiën en in vroegtijdige en integrale hulp aan jongeren (en hun ouders).

Met het programma *Positief Perspectief: weerbaar opgroeien in Amsterdam* zet het College in op de preventie van jeugdproblematiek en beoogt ze breed effect te bereiken: een generieke opgave gericht op het versterken van de weerbaarheid, talentontwikkeling en het bieden van kansen aan kinderen en jongeren. Dit programma is daarmee een uitwerking van de motie 839 Kansen voor Jongerenwerk (TA2018-000910 - Van Dantzig, Roosma, Mbarki en Flentge) en deze motie wordt hiermee beschouwd als afgedaan.

Met *Positief Perspectief* versterkt het College het jongerenwerk⁴ en de begeleiding van en hulp aan jongeren en hun ouders, zodat zij weerbaarder worden tegen allerlei verleidingen en in staat zijn een positieve toekomst op te bouwen en zodat we voorkomen dat zij 'onderuit glijden' voordat ze volwassen zijn. Daarbij trekt het College nadrukkelijk samen op met de jongerenwerkorganisaties in de stad. De jongerenwerkorganisaties hebben gezamenlijk hun prioriteiten gebundeld in een ontwikkelagenda 'Sterk en toegankelijk jongerenwerk en straathoekwerk in Amsterdam', die u als bijlage bij deze brief vindt en die tegelijkertijd met deze beleidsbrief door hen naar buiten gebracht wordt. Het College en de jongerenwerkorganisaties delen dezelfde urgentie en de prioriteiten van het jongerenwerk zijn in dit beleidskader opgenomen. In het opstellen van de uitvoeringsplannen per gebied werken centrale stad, stadsdelen en jongerenwerkorganisaties gezamenlijk uit wat de prioriteiten per jaar zijn.

Het belang van weerbaarheid en positief perspectief

Jongeren die te maken hebben met bovengenoemde problemen groeien vaak op in een instabiele thuissituatie waarin sprake is van een stapeling van problemen. Denk aan armoede, schulden of huiselijk geweld en ouders die het aan opvoedkracht ontbreekt. We zien dat bij zowel jongeren als hun ouders risicofactoren spelen als een licht verstandelijke beperking, verslaving of psychische problemen. Sommige jongeren zijn teleurgesteld in de hulpverlening, school en/of thuis en zien weinig kansen voor de toekomst. Zij zoeken naar erkenning, willen ergens bij horen en van betekenis zijn⁵.

Het College zet zich in om ervoor te zorgen dat alle jongeren weerbaar zijn tegen allerlei verleidingen en zelfstandige volwassenen kunnen worden met een gerespecteerde positie in de maatschappij. Hiervoor hebben jongeren zelfvertrouwen, (zelf)respect en een goed toekomstperspectief nodig. Zij hebben goede rolmodellen en mogelijkheden nodig om op een positieve manier hun identiteit en weerbaarheid te ontwikkelen en kansen om vaardigheden op te doen die zij in het leven nodig hebben.

Het College vindt het van het grootste belang dat Amsterdamse kinderen weerbaar zijn en hun eigen grenzen en die van anderen kunnen bewaken. Met het programma 'Positief Perspectief: weerbaar opgroeien in Amsterdam' investeert het College hier stevig in door het jongerenwerk te versterken samen met het verstevigen van de hulp aan jongeren én hun ouders. Ouders hebben de

---

⁴ Onder jongerenwerk wordt hier verstaan: kinderwerk, jongerenwerk, veldwerk, jongereninformatiepunten

⁵ *Word in progress*. Verhalen over opgroeien in een meerstemmige gemeenschap', F. Kaulingfreks, 2019

verantwoordelijkheid voor de opvoeding en als gemeente bieden we ondersteuning of grijpen we in als ouders hun rol niet kunnen of willen vervullen⁶.

Verstevigen en bestendigen jongerenwerk en hulp

Amsterdam heeft al een stevige basis aan jeugdhulp, jongerenwerk en andere laagdrempelige voorzieningen voor jeugd. Desondanks is er nog veel ruimte voor verbetering. Zo heeft het jongerenwerk niet in alle buurten voldoende capaciteit en zijn er niet overal voldoende locaties. Sommige locaties zijn niet aantrekkelijk genoeg voor jongeren en in het bijzonder voor meisjes, bijvoorbeeld doordat er ook andere doelgroepen komen. Niet alle jongeren die begeleiding nodig hebben worden bereikt in de buurt. Deze jongeren komen wel op scholen, maar daar hebben we nog nauwelijks jongerenwerkers. Er is nog te weinig samenwerking tussen jongerenwerk en jeugdhulp. Er bestaat een te harde knip tussen veldwerk en jongerenwerk in buurtcentra. Er bestaan te verschillende opdrachten voor bijvoorbeeld sportbuurtwerk en jongerenwerk, waardoor aansluiting ontbreekt. De sterke jongerenwerkprogramma's die we hebben komen niet altijd ten goede aan de buurten of jongeren die dat het hardste nodig hebben. Niet overal zijn op meiden gerichte activiteiten of begeleiding. En er zijn te veel tijdelijke projecten waardoor hulp niet duurzaam is en professionals die vertrouwen hebben gewonnen, uit buurten verdwijnen. Kortom: het is nodig dat jongerenwerk, jeugdhulp, scholen en jeugdvoorzieningen met een gezamenlijke opdracht die samenwerking mogelijk maakt, de handen ineen slaan.

De ontwikkelkansen van kinderen en jongeren staan in een aantal wijken en buurten zwaar onder druk, met name in de ontwikkelbuurten in Noord, Nieuw-West en Zuidoost, maar ook in buurten in andere delen van de stad. Op deze buurten ligt de focus voor de ontwikkellijnen. Daarbij waken we ervoor dat we de benodigde basis aan jongerenwerk op peil houden in buurten die nog niet heel kwetsbaar zijn, maar dat zonder basisaanbod wel kunnen worden.

Om talentontwikkeling, begeleiding en hulp voor jongeren effectiever aan te kunnen bieden, gaat het programma 'Positief Perspectief' uit van bestaande goede voorbeelden en *best practices* in de stad. Hieronder zijn de ontwikkellijnen geformuleerd, op basis waarvan een uitvoeringsplan wordt opgesteld per stadsdeel.

Ontwikkellijnen 'Positief Perspectief'

1. Elke kwetsbare buurt heeft één jeugdvoorziening, met één opdracht

In elke kwetsbare buurt worden alle activiteiten voor jongeren vanuit één voorziening die toegankelijk is voor alle jeugd georganiseerd, bijvoorbeeld een jongerencentrum. Deze voorziening is een aantrekkelijke, laagdrempelige, positieve plek in de buurt die aansluit bij wat de jongeren in die buurt nodig hebben en wat hen aanspreekt. Creatieve- en sportactiviteiten die vanuit de gemeente gesubsidieerd worden staan nooit op zichzelf maar zijn hier aan verbonden. Vanuit deze jeugdvoorziening heeft het jongerenwerk korte lijnen met in ieder geval het Ouderen Kind Team (OKT), de buurtteams, Jeugd en Veiligheid, scholen, het kinderwerk, het ambulante jongerenwerk en veldwerk, het Preventief Interventie Team (PIT) en de jongerenpunten van Werk, Participatie en Inkomen (WPI) voor vragen over inkomen en het vinden van een school of baan. De

⁶ VN-Kinderrechtenverdrag, artikel 5, 9 en 18

verschillende partijen werken samen op basis van een duidelijk plan en krijgen één opdracht met als doel dat er met alle jongeren die er komen zowel gewerkt wordt aan (identiteits-)ontwikkeling en toekomstperspectief, als aan het oplossen van problemen als die er zijn. Door de versterking van het hulpnetwerk krijgt het jongerenwerk meer de gelegenheid om te werken aan (talent)ontwikkeling en toekomstperspectief. Dit netwerk werkt bovendien actief samen met en vanuit scholen in de buurt die een grote rol hebben rond jongeren. Vooral als het gaat om bijvoorbeeld pestproblematiek zetten we het netwerk in. De professionals in en verbonden aan de jeugdvoorziening werken met gedegen kennis van de in buurt bestaande problemen. Ouders kunnen er gemakkelijk terecht met vragen en worden actief benaderd voor voorlichting en opvoedondersteuning. Binnen deze voorzieningen is ook specifiek aanbod en hulp voor meisjes.

Op korte termijn wordt gekeken in welke buurten locaties een acuut knelpunt vormen. Met voorrang voegen we hier locaties toe of pakken we bestaande locaties aan, zodat er een positieve beweging ontstaat in buurten waar jongeren dat het hardst nodig hebben. Met een eigen plek geven we jongeren de erkenning dat zij belangrijk zijn, dat we hun potentie serieus nemen en er in willen investeren. Mogelijk vraagt dit extra investeringen.

Op een aantal plekken in de stad wordt al gebouwd aan plekken waar wordt samengewerkt op de manier die het College graag ziet. Zo is er sinds 2019 met behulp van de coalitiemiddelen voor extra jongerenwerk een nieuwe jongerenwerklocatie gecreëerd op het Confuciusplein in Nieuw-West, één van de kwetsbare buurten in de stad. Op deze nieuwe jeugdlocatie organiseren kinderwerkers in de speeltuin activiteiten om vrije tijd zinvol in te vullen en een vertrouwensband op te bouwen met kinderen en ouders, hen ondersteuning te bieden bij het opgroeien en opvoeden en te signaleren als er meer nodig is. Het jongerenwerk is hierop aangesloten en de Krajicek foundation organiseert sportactiviteiten onder begeleiding. Kinderen kunnen doorstromen van activiteiten in de speeltuin naar activiteiten voor jongeren.

In het jongerencentrum in Wittenburg houdt ook jongerenschuldhelpverlening spreekuur, helpen de medewerkers van het Jongerenpunt jongeren bij het vinden van werk, geeft Elance meiden individuele coaching en zijn veldwerk en de wijkagent betrokken.

In de Studiezalen in Nieuw West en Noord wordt huiswerkbegeleiding geboden. De begeleiders weten goed welke problemen er in de buurt spelen en weten zo nodig hun weg te vinden naar de hulpverlening, bijvoorbeeld voor kinderen die gepest worden.

Het Inspiratie, Motivatie en Coaching (IMC) traject in Bos en Lommer heeft ervoor gezorgd dat een groep van overlastgevende jongeren zich in vertrouwde sfeer kwetsbaar op durfde stellen. Het bespreken van het leven op straat en de verbinding met waar je vandaan komt en wie je bent was een belangrijk onderdeel van het traject. Hierbij werd ook een ervaringsdeskundige ingezet. De jongerenwerkers hebben jongeren geholpen richting te geven aan hun leven en ervoor gezorgd dat zij andere jongeren aan zijn gaan spreken op grensoverschrijdend gedrag. De jongens die deelnamen aan het traject gaan weer naar school. Zij worden nu zelf betrokken bij de uitvoering van jongerenwerkactiviteiten.

2. *Jongerenwerk op scholen*

Om alle jongeren te bereiken die baat hebben bij hulp of begeleiding, talentontwikkeling en werken aan toekomstperspectief, moet het jongerenwerk daar zijn waar de jongeren zijn. Sommige jongeren komen niet uit zichzelf naar het jongerencentrum, dat zien we vooral bij meiden. Deze jongeren gaan wel naar school. Het onderwijs geldt dan ook als één van de belangrijkste plekken waar we deze jongeren en specifiek meisjes kunnen vinden. Daarnaast zien we kwetsbaarheid bij jongeren die de overstap maken van primair naar voortgezet onderwijs. Het aanbieden van jongerenwerk op scholen waar veel jongeren komen die extra begeleiding nodig hebben bij hun (identiteits)ontwikkeling en voor hun weerbaarheid heeft dan ook prioriteit. Met onderwijsinstellingen, jongerenwerk, het OKT en andere betrokken partijen bepalen we op korte termijn hoe jongerenwerk meer aan scholen kan worden verbonden en op welke scholen hiertoe de noodzaak het hoogst is.

3. *Verbinding zorg en veiligheid verstevigen*

De verbinding tussen het jongerenwerk, jeugdhulp en partijen in het veiligheidsdomein wordt verstevigd. Straatcoaches, Jeugd en Veiligheid professionals van de stadsdelen, handhavers en de wijkagent werken samen met jeugdhulp als er jongeren (dreigen te) ontsporen. Al deze partijen krijgen de opdracht om er met elkaar voor te zorgen dat deze jongeren gevonden worden, dat problemen niet groter worden en dat jongeren (en ouders) gemotiveerd worden voor hulp en begeleiding bij hun ontwikkeling. Hierdoor wordt passende hulp voor jongeren eerder ingezet en komt het jongerenwerk meer toe aan (talent)ontwikkeling. Deze partijen maken met elkaar afspraken over hoe zij jongeren bejegenen en welke pedagogische uitgangspunten zij met elkaar hanteren, waarbij sensitiviteit voor de diverse culturele achtergronden belangrijk is. Zij worden door de gemeente gefaciliteerd om privacy-proof informatie uit te wisselen. Door goede informatie uitwisseling ontstaat een volledig beeld van de problematiek en verbetert de integrale samenwerking. Daarbij is het van groot belang dat de vertrouwensband tussen jongerenwerkers en jongeren niet onder druk komt te staan, en dat jongerenwerkers zich beschermd voelen in hun taken. Dat vraagt om goede wederzijdse afspraken over rollen en contacten, zodat informatie op het juiste moment, op de juiste wijze bij de juiste partij komt en partijen elkaar kunnen vertrouwen in wat er met de informatie wordt gedaan. Daarnaast zetten we extra deskundigheid in over de doelgroep van jongeren die te maken kunnen krijgen of hebben met veiligheidsproblematiek in de jeugdvoorzieningen en in de wijkteams door inzet van het Forensisch Netwerk⁷ en extra medewerkers van de Intensieve Preventieve Aanpak.

In de Wildemanbuurt wordt door alle partijen die met jongeren werken een gezamenlijke pedagogische visie opgesteld, gezamenlijke doelen gesteld, een plan voor de buurt gemaakt en een integraal team samengesteld dat samen de talentontwikkeling voor en preventie van problemen bij (risico)jongeren oppakt. In Oost werken sportaanbieders, ambulante jongerenwerk, streetcornerwork, politie en Jeugd en Veiligheid sinds de zomer intensief samen rond het Sumatraplantsoen in de Indische Buurt. Door samen diverse activiteiten voor de jeugd op het plein te organiseren worden lijntjes korter en stromen de jongeren beter door naar activiteiten voor

⁷ Het Forensisch Netwerk is een samenwerkingsverband van forensische experts in de jeugdsector die advies en consultatie geven aan professionals uit wijkteams en gecertificeerde instellingen.

talentontwikkeling en sport en indien nodig naar de juiste hulp. Ook het contact tussen jongeren en de politie is hierdoor verbeterd.

4. *Weerbaar online opgroeien*

Naast de fysieke wereld leven jongeren tegenwoordig in een tweede leefwereld: de online wereld. Dit is een wereld met nieuwe mogelijkheden voor contacten, het delen van ervaringen en het opdoen van ideeën. Het is ook een wereld met nieuwe risico's en valkuilen, waar jongeren vaak niet tegen beschermd zijn en ouders niet of slechts gedeeltelijk van op de hoogte zijn. De online wereld is een enorm belangrijk onderdeel van het leven van jongeren geworden en voor sommige jongeren is het lastig om het echte van het virtuele te onderscheiden. Soms hebben online uitspraken of beelden grote negatieve impact op kwetsbare jongeren. Bovendien volgen trends elkaar in snel tempo op, waardoor het voor overheden en instanties bijzonder lastig is om er vat op te krijgen. Kwetsbare jongeren moeten goed begeleid worden in hun online leefwereld, maar jongerenwerkers zijn hier nog onvoldoende op toegerust. Influencers kunnen hier ook een grote rol in spelen en we onderzoeken hoe zij een positieve bijdrage kunnen leveren. Ook ouders willen we beter toerusten op het begeleiden van hun kinderen bij wat zij online meemaken. We investeren in innovatie op het gebied van deze begeleiding.

5. *Urgente Amsterdamse problematieken zijn leidend*

De opdracht aan de partijen wordt aangepast aan de specifieke grootstedelijke problemen in de stad en per gebied. Thema's als specifieke aandacht voor meisjes, verslaving, pesten, geweld, afglijden richting criminaliteit, seksueel geweld en dader- en slachtofferschap hebben prioriteit. Ook is er aandacht voor thema's als jonge mantelzorgers, depressie, suïcidaliteit of alcoholgebruik. Hierbij is aandacht voor de fysieke en online leefwereld.

6. *Groter bereik onder de meest kwetsbare jongeren*

Jongeren die al in de problemen zitten of die risico lopen om af te glijden in criminaliteit of uitbuitingssituaties, worden actief opgezocht in de buurt, op scholen, online of thuis en bij het jongerenwerk betrokken. Combiteams van jongeren- en veldwerk en straatcoaches zoeken de jongeren op straat op. Zij besteden ook aandacht aan kwetsbare overgangsmomenten van de basisschool naar de middelbare school of van de middelbare school naar het MBO. Ambulant jongerenwerkers richten zich daarbij op zinvolle vrijetijdsbesteding zoals bijvoorbeeld sport, waarbij ook wordt gewerkt aan identiteits- en talentontwikkeling en toekomstperspectief. Veldwerkers bieden individuele begeleiding en betrekken hulp als nodig.

In Noord werken veldwerk en jongerenwerk samen in de Waterlandpleinbuurt. De samenwerking focust op de omgeving van het winkelcentrum en een coffeeshop waar overlast van jongeren werd ervaren. Jongerenwerkers en veldwerkers lopen in duo ambulante rondes en leggen contact met jongeren. Vanuit beide expertises worden jongeren benaderd en wordt gekeken naar werk en vrijetijdsbesteding. Veldwerk heeft expertise als er een combinatie van problemen speelt en heeft goede contacten met zorg- en veiligheidspartners. Het jongerenwerk motiveert jongeren voor activiteiten in het jongeren centrum en richting werk, opleiding en stages.

7. Eerder en jonger

Het kinderwerk komt terug in de buurten waar kinderen op jonge leeftijd al blootstaan aan veiligheidsproblemen en normoverschrijdend gedrag. Het kinderwerk staat in nauwe verbinding met het jongerenwerk, zodat kinderen kunnen doorstromen en in beeld blijven. Kinderwerk heeft een signaalfunctie en wordt met het OKT verbonden zodat ook voor de jongste groep tijdig hulp ingeschakeld kan worden en kinderen een veilige plek hebben om te spelen en zich te ontwikkelen. Binnen dit netwerk heeft het Preventief Interventie Team (PIT) een belangrijke rol. Het OKT en het PIT krijgen de opdracht nauw samen te werken zodat het bereik van jongere kinderen met gedragsproblemen, die aanleiding kunnen zijn voor latere veiligheidsproblemen, wordt vergroot. Ook de verbinding met scholen wordt verstevigd. In buurten waar dat nodig is, zoals bepaalde buurten in Zuidoost, gaat het kinderwerk aan de slag op scholen, zodat kinderen onder leiding zoveel mogelijk positieve opvoed- en contacturen hebben.

Sinds 2019 is het kinderwerk in speeltuinen in de ontwikkelbuurten in Nieuw West en bij jongerencentra in de Wildemanbuurt geïntroduceerd. Daarnaast wordt kinderwerk in Noord Oost en Oud Noord ingezet, onder andere om discriminatie en pestgedrag in de buurt te verminderen. In de ontwikkelbuurt De Kleine Wereld in Noord ontwikkelt het kinderwerk van SPIN samen met ouders en kinderen een aanpak om gedrag op de openbare speelvelden positiever te maken.

Basisscholen in Zuidoost zetten kinderwerk in. De behoefte daar aan op de scholen in Zuidoost is groot, want kinderen krijgen er op steeds jongere leeftijd te maken met afpersing, *snitchen*, drugsgerelateerde criminaliteit en agressief gedrag. Het kinderwerk op school biedt de kinderen extra persoonlijke begeleiding, werkt met hen aan weerbaarheid en omgaan met groepsdruk, ontlast de leerkracht en verhoogt de ouderbetrokkenheid. De kinderwerkers zijn bovendien een rolmodel en hebben een voorbeeldfunctie.

8. Innoveren jongerenwerk

Jongerenwerkorganisaties krijgen de opdracht om het aanbod talent- en identiteitsontwikkeling te vernieuwen zodat het aansprekend is voor alle jongeren, zowel jongens als meisjes en in het bijzonder voor jongeren die kwetsbaar zijn voor afglijden in criminaliteit of uitbuitingssituaties, zowel de online als de offline varianten daarvan. Het doel is dat jongeren werken aan hun positieve ontwikkeling en tegelijkertijd hulp krijgen waar nodig. Het aanbod wordt versterkt onder andere door samenwerking met sport- en creatieve partners, lokale initiatieven en positieve rolmodellen (*peers*). Door de integrale samenwerking binnen de jeugdvoorziening kunnen (jeugd)hulpverleners jongeren eerder en effectiever bijstaan bij problemen en krijgt het jongerenwerk meer de ruimte voor het bieden van talent- en identiteitsontwikkeling. Ook kleinere partijen die in staat zijn moeilijk bereikbare jongeren te betrekken worden ingezet.

Stadsdelen en de centrale stad sturen samen als opdrachtgever van het jongerenwerk op de verscherpte opdracht vanuit dit beleidskader.

Explore yourself van DOCK is een programma dat identiteitsontwikkeling, seksuele weerbaarheid en diversiteit voor meiden combineert. Het programma, dat in verschillende stadsdelen wordt uitgevoerd, is gericht op meiden van 18-23 jaar met een bi-culturele achtergrond die problemen

ondervinden in relaties met mannen. Door middel van rollenspellen en theatervormen en aan de hand van verhalen van ervaringsdeskundigen leren zij praten over relaties en doen zij nieuwe vaardigheden op in het omgaan met mannen. Door middel van sportactiviteiten kunnen zij aan hun fysieke weerbaarheid werken. Meiden worden in dit programma begeleid door meidenwerkers en er wordt expertise op het gebied van man-vrouwrollen, seksualiteit en intimiteit, grenzen en vertrouwen ingezet.

9. *Duidelijke rol voor ouders*

De jeugdvoorzieningen betrekken ouders actief. Waar jongeren training of voorlichting krijgen, krijgen ouders dit ook. Dat kan bijvoorbeeld gaan over opvoeding, online risico's, praten met je puber, drugs en criminaliteit of jongeren en seksualiteit. Hierbij wordt de kracht van contact tussen ouders onderling ingezet, zodat zij ervaringen kunnen delen en elkaar kunnen steunen.

In stadsdeel Zuid, waar het middelengebruik onder jongeren bovengemiddeld is, krijgen jongeren voorlichting in jongerencentra in samenwerking met Jellinek, die ook aansluit bij de ambulante rondes van het jongerenwerk. Tegelijkertijd is er ook voorlichting voor ouders.

10. *Praten over psychische klachten*

Jongeren moeten in hun buurt terecht kunnen bij iemand met wie ze hun problemen en psychische klachten op een laagdrempelige manier kunnen bespreken. Psychische hulpverlening is in de jeugdvoorziening aanwezig en wordt op een laagdrempelige manier aangeboden. Dat kan via vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en rolmodellen, maar altijd met directe betrokkenheid van professionals met expertise in jeugdproblematiek, zoals een GZ-psycholoog.

In Zuid doet een GZ-psycholoog mee met jongerenwerkactiviteiten. Op die manier raken jongeren op een ongedwongen manier met hem in gesprek over psychische klachten, bijvoorbeeld depressiviteit of eenzaamheid. Goed voorbeeld is ook @ease, dat op een jongerenlocatie in stadsdeel West jongeren de mogelijkheid biedt om met ervaringsdeskundigen of vrijwilligers in gesprek te gaan over mentale problemen, waarbij psychologen direct beschikbaar zijn om professionele hulp te bieden wanneer dat nodig is.

11. *Top400 aanpak effectiever en inzetbaar voor een bredere groep jongeren*

De effectiviteit van de Top400-aanpak wordt verder vergroot. Dat doen we door samen met onze netwerkpartners (o.a. politie, OM, reclassering, jeugdbescherming, stadsdelen, Leerplicht, GGD en WPI) wijkgericht te gaan werken en de aanpak nog sterker te richten op de gezinssituatie van de jongere. Bijvoorbeeld door in zaken van jongeren van wie de ouders zelf GGZ-problemen of een licht verstandelijke beperking hebben ook aan hen begeleiding te bieden. De kracht van de Top400-aanpak wordt daarnaast ook voor een bredere groep jongeren beschikbaar. Dit doen we door samen met de netwerkpartners manieren te vinden om Top400-regisseurs binnen stadsdelen, wijkteams en scholen in te zetten. Op die manier kunnen ook jongens en meisjes geholpen worden die nog niet zijn aangehouden maar over wie professionals zich wel ernstig zorgen maken.

In de Top400-aanpak werken zorg- en strafpartijen intensief samen om te voorkomen dat jongeren die al twee keer zijn aangehouden voor een misdrijf en over wie zorgen zijn omdat er meerdere problemen spelen, verder afglijden. Zij krijgen een persoonlijke Top400-regisseur toegewezen. Deze intensieve, integrale en persoonsgerichte aanpak werkt. Zo daalt het aantal aanhoudingen van jongeren die de aanpak hebben doorlopen met 55%. 30% van de jongeren wordt na de aanpak zelfs helemaal niet meer aangehouden (terwijl dit voor de aanpak wel zo was)⁸. Binnen de Top400 is de afgelopen jaren veel kennis opgedaan over jongeren op het snijvlak van veiligheid en zorg en is een stevig netwerk van samenwerkingspartners opgebouwd.

Samenhang programma's

Er lopen meerdere programma's met invloed op de weerbaarheid en het vergroten van kansen voor jongeren in de stad, zoals Amsterdammerschap in het onderwijs, Overgang naar Volwassenheid, Diversiteit en Inclusie, Democratisering, Kansengelijkheid en de MBO agenda. Ook de aanpak van jongeren die doorgroeien in de drugshandel (onderdeel van het programma Weerbare mensen, weerbare wijken) en het programma dat nu in ontwikkeling is en zich richt op kwetsbare meisjes en vrouwen, sluiten naadloos aan op dit beleid. Tot slot loopt er een nadere analyse op de specifieke problematiek in stadsdeel Zuidoost. De operatie is een nauwe samenwerking tussen Burgemeester, wethouders en de stadsdelen, om de samenhang tussen al deze programma's te borgen.

Moties en uitwerkingsplannen

Er zijn nog twee moties aangenomen die gaan over de kwetsbare jongeren van onze stad. Dat zijn de moties van de raadsleden Van Dantzig, Roosma, Mbarki en Flentge met als onderwerp *voorkom criminaliteit als kans van slagen hoogst is* (motie 609, TA2019-000975) en *Begeleiding van jongeren na een misstap* (Motie 840, TA2018-000911). De moties zijn allebei gericht op het creëren van kansen voor jongeren en het bieden van begeleiding, ook als zij een misstap hebben begaan, om zich te kunnen ontwikkelen en een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappij. Deze moties sluiten daarom naadloos aan op de doelstellingen van het beleid Positief Perspectief. Ik informeer u over de uitwerking van deze moties in een brief die u ontvangt in het voorjaar van 2020. In deze brief vindt u ook de uitvoeringsplannen van alle ontwikkellijnen in de stadsdelen en specifieke kwetsbare buurten.

Financiën

Om perspectief te bieden aan jongeren voor wie dat nu ontbreekt, is het van belang dat we investeren daar waar de problemen het grootst zijn. Bovendien is het nodig om 'middelen naar de voorkant' te halen, om de randvoorwaarden van een goed netwerk en de juiste accommodaties te realiseren. In deze coalitieperiode zet het college naast de reguliere middelen voor jongerenwerk, 9 miljoen euro extra in om het jongerenwerk te versterken. Daarnaast heeft het college in de Voorjaarsnota 2019 vanaf 2020 jaarlijks 1 miljoen euro extra uitgetrokken voor het versterken van expertise op risicojongeren in kwetsbare gebieden. Deze gelden worden de komende periode vertaald in concrete acties in de uitvoeringsplannen.

---

⁸ Effectmonitor Top400 2018

Met vriendelijke groeten,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'SKuL', with a long horizontal flourish extending to the right.

Simone Kukenheim
Wethouder